

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

שומרים על קשר בסגר

מתווה להפעלת גני ילדים בעת סגר

תכנית פדגוגית

לשנת הלימודים תשפ"א

האגף לחינוך קדם יסודי

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

מטרות החינוך בגני ילדים בסגר:

- טיפוח היבטים רגשיים והחוסן האישי של כל ילד וילדה בהתמודדות עם מצבי משבר וחוסר וודאות
- שמירה על קשר עם כלל הילדים וחיזוק תחושת השייכות לקבוצת ילדי הגן
- שמירה על רצף לימודי פדגוגי

תרחישי סגר בגני הילדים:

1. סגר מלא כלל המדינה
2. סגר בערים מוגבלות
3. גן/גנים בבידוד (צוות הגן וכל הילדים בבידוד)

עקרונות מנחים להפעלה:

- א. גמישות** – לצוותי החינוך ניתנת האפשרות להציע פתרונות מקומיים בהתאם לצרכי האוכלוסייה, הצוותים מוזמנים להציע חלופות יצירתיות, לגלות גמישות בזמני הפעילות, משך הפעילות, אופן העברת הפעילות וכו', ובלבד שעומדים בכל העקרונות המנחים.
- ב. אמון** – מתן אמון בצוותים החינוכיים שיש ביכולתם לתת מענים מותאמים למגוון הילדים ולהוריהם באופן המיטבי.
- ג. בחירה** – לאפשר בחירה לילדים והוריהם בבחירת הפעילויות, הזמן וכו'.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

מחויבות הגננת:

לצוות הגן בהובלתה של מנהלת הגן תפקיד מרכזי, משמעותי ובעל השפעה על תהליכי התפתחותם המיטבית של כל אחד מילדי הגן בימים כתיקונם, על אחת כמה וכמה בזמן סגר.

מחויבותה המקצועית של הגננת והצוות כלפי הילדים בעת סגר מעוגנת בממדים הבאים:

א. שמירה על קשר רציף עם כל אחד מהילדים באמצעים מגוונים:

- חדרים ווירטואליים
 - שיחת טלפון
 - שיחות ווטסאפ בוידאו
 - שיחות ועידה
 - הקלטות קוליות
 - סרטונים וחומרים ויזואליים אחרים בשילוב ליווי קולי של צוות הגן
 - מרחב קולי
- ב. יצירת אינטראקציה איכותית באופן יחידני עם כל ילד**
- ג. איתור צרכים ייחודיים וקשיים ומתן מענים מותאמים**
- ד. תמיכה רגשית בילדים וחיזוק החוסן שלהם**
- ה. קידום ילדים בתחומי הליבה בדגש על שפה ומתמטיקה לגילאי 5 לקראת המעבר לבית הספר**
- ו. בחירה מושכלת ומתוכננת של תכנים ואמצעים המותאמים ללמידה מרחוק**
- ז. ניהול זמן (תכנון סדר יום)**
- ח. שיתוף ההורים ושמירה על קשר רציף עִמָם**
- ט. מתן מענה מותאם לילדים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים**

פעולות ראשוניות בעת סגר:

מדינת ישראל

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף א' לחינוך קדם יסודי

א. ביום הראשון

1. ישיבת צוות מורחבת – לשם עדכון הצוות, בניית תכנית עבודה וחלוקת משימות.
2. יצירת קשר עם ההורים – לשם מיפוי צרכי ילדים והורים, בדיקת אמצעי הקצה, קביעת סדירויות למפגשים והתעדכנות לגבי אופן הפעלת התכנית הפדגוגית.
3. בנייה והפעלת התכנית הפדגוגית השבועית/יומית – הכוללת את מכלול הפעילויות ומונגשת לילדים צעירים (ויזואליות והוספת הסבר קולי).
4. חלוקת הגן לקבוצות (על פי גודל הגן וגיל הילדים) – לשם מתן מענה מותאם
5. פרסום התכנית להורים בצורה מונגשת ומותאמת לכלל ההורים.

ב. בשבוע הראשון והשני לסגר

1. הפעלת התכנית הפדגוגית השבועית/יומית
2. איתור ילדים עם קשיים וילדים בסיכון ומתן מענים מותאמים לילדים אלה על ידי צוות תמיכה (מפקחת, יועצת, פסיכולוגית, רווחה).
3. שמירה על קשר רציף עם צוותים מטפלים להמשך התוכנית האישית (תכנית חינוכית יחידנית-תח"י).
4. שמירה על קשר עם ההורים בצורה מונגשת ומותאמת לכלל ההורים.
5. הפעלת תכנית להורים – הרצאה / מפגש עם יועצת/ פסיכולוג/ הורה מעשיר/ שיח חברתי וכדו'
6. מפגש צוות שבועי לחלוקת העבודה ויצירת קשר עם הילדים והוריהם.

דגשים לפי גילאים:

גילאי 5-6	גילאי 3-4
<p>רצף חינוכי – מעבר לכיתה א':</p> <ul style="list-style-type: none">• שמירה על רצף לימודי בדגש על שפה, אוריינות ומתמטיקה והשלמת פערים בתחומים אלו.• חיזוק היבטים רגשיים בכלל ופיתוח מיומנויות רגשיות- חברתיות לקראת המעבר לבית הספר	<p>חיזוק התחום הרגשי חברתי:</p> <ul style="list-style-type: none">• פיתוח כישורי חיים ומתן כלי תמיכה רגשיים לפיתוח חוסן• פיתוח מיומנויות יסוד לקידום עצמאות: מוטוריות, תקשורתיות, שפתיות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

התאמת הפעילויות הנבחרות לגיל הילדים, לטווח הקשב, לעצמאותם

רכיבים בעבודת הגננת – מנהלת מוסד חינוכי בזמן סגר

1. בניית תכנית עבודה וסדר יום

בניית תכנית עבודה בשיתוף הצוות מקדמת תהליכים משותפים של עשייה חינוכית. התכנית תכלול הקצאת זמן לפעילויות מגוונות על פני הרצף השבועי והיומי, על-פי שיקולים פדגוגיים של הצוות החינוכי וצרכי הילדים.

- הגננת תייצר סדר יום הכולל פעילויות חברתיות, רגשיות לימודיות והעשרה.
- הפעילויות יתקיימו בקבוצה קטנה, באופן אישי ובמליאה.
- סדר היום יהיה גמיש ומותאם לצרכי הילדים והוריהם.
- תכנית העבודה השבועית/יומית תפורסם בתחילת השבוע/יום להורי הגן.

פריסה לתכנון עבודה שבועית לגננת (דוגמה בעברית, דוגמה בערבית)

תכנית יומית/שבועית מותאמת ומונגשת לילדים (דוגמה בעברית, דוגמה בערבית)

א. רכיבים בתכנית העבודה:

עקרונות:

- **בתכנית העבודה יושם דגש מיוחד על פעילויות המאפשרות אוורור רגשות ותמיכה רגשית.**
- **התכנית תתמקד בילדים המגלים איתותי מצוקה וקשיים ותציע מענים תוך היוועצות עם מעגלי התמיכה של הגן.**
- **בבניית התכנית כדאי להיעזר במרחב הפדגוגי של פורטל עובדי הוראה בו יש מגוון הצעות, רעיונות ודוגמאות להפעלת הילדים מרחוק. כמו כן, מומלץ להיעזר במאגר ההקלטות. בו משדרים תכנים בכל תחומי הדעת.**

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

פעילות הסברה:

- פעילות הסברה יומית של כללי התנהגות בשגרת קורונה: מרחק, מסכה, שטיפת ידיים.
- [סרטון הסברה](#)

מפגש מליאה:

מפגש מליאה הינו מפגש לכלל ילדי הגן המיועד ליצירת תחושת השייכות, קהילתיות ואינטראקציה בין הילדים.

- הגנת תקיים לפחות מפגש מליאה אחד ביום על פי שיקול דעתה: אורך המפגשים: עד 20 דקות לגילאי 3-4 עד 30 דקות לגילאי 5-6.

דוגמאות למפגשי מליאה:

מרכיב	קישורים להרחבה דוגמאות
מפגש בוקר לפתיחת היום בשיר, סיפור, תנועה	מפגשי בוקר
התעמלות בוקר משותפת בליווי מוסיקה	התעמלות בוקר
שעת סיפור	שעת סיפור עם נשיא המדינה מספרים סיפור לילדי הגן- רשת הגן הקיבוצי פרויקט סופרים קוראים- מרכז הספר והספריות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

מפגש מסכם	מפגש מסכם הכולל משחקים חברתיים
מאגר הקלטות בתחום דעת "מסורת ומורשת"	טקסים: קבלת שבת, חגים וימי הולדת

מפגש בקבוצה קטנה:

מפגש בקבוצה קטנה הוא מפגש קבוצתי (4-6 ילדים), לפי החלוקה אותה עשתה הגננת על פי שיקולי הדעת המקצועיים שלה.

מטרת העבודה בקבוצה קטנה היא מתן מענה מותאם וקידום הילדים בתחומי ההתפתחות השונים. תכנון פעילויות מגוונות לאורך השבוע והיום יצור עניין ואתגר ויקדם את הילדים. הפעילויות יותאמו לגיל הילדים, לשלב ההתפתחותי ולתחומי העניין שלהם.

- הגננת תקיים חמישה מפגשים קבוצתיים לפחות ביום ותשבץ אותם בסדר היום.

- אורך המפגש הקבוצתי: עד 20 דקות לגילאי 3-4 עד 30 דקות לגילאי 5-6.
- השתתפות במפגשים הקבוצתיים תהיה על פי הזמנת הגננת.
- יושם דגש על הנגשת הפעילות לילדים עם צרכים מיוחדים ולא להעמיס עליהם.

דוגמאות למפגשים קבוצתיים:

1. שיח רגשי
2. פעילות הפגתית
3. ארוחת בוקר
4. [פעילות עצמאית במרחבי חיים](#)
5. פעילות לימודית בתחום השפה
6. פעילות לימודית בתחום המתמטיקה
7. שעת סיפור דוגמה: [ילדים יוצרים ומספרים בעקבות ספר](#)
8. משחק חברתי
9. משחק לימודי
10. [טיול וירטואלי](#)
11. תאטרון

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

12. צפייה מונחית בהצגה
13. יצירה בחומרים: [ילד יוצא לסיור בסביבת הבית ויוצר מחומרים שאסף בטבע](#)
14. תנועה, דוגמה: [הכנת ספר פעילויות על ידי הילדים](#)
15. חדר בריחה: [דוגמה בשפה העברית](#), [דוגמה בשפה הערבית](#)
16. למידת עמיתים – [ילדה מספרת סיפור \(ערבית\)](#)
17. [למידה מבוססת פרויקטים](#)

קישור [לאוגדן "מאגר הקלטות+"](#) עם קישורים להקלטות של מערכת השידורים הלאומית בכל תחומי הדעת ומידע להרחבות בעקבות השידורים עבור צוותי חינוך

מפגש אישי:

מפגש אישי מתקיים בין הגננת לילד ומטרתו שיח אישי רגשי להעמקת ההיכרות ויצירת תחושת ביטחון.

- הגננת תקיים לפחות שישה מפגשים אישיים ביום, ותקיים מפגש אישי עם ילד לפחות אחת לשבוע.
- אורך המפגשים עד 15 דקות.
- הגננת תזמין את הילד למפגש בשעה שנקבעה מראש.

דוגמאות למפגשים אישיים

- א. זיהוי צרכים ותחומי עניין
- ב. הכרות עם הסביבה הביתית
- ג. שיח רגשי
- ד. תחביבים
- ה. אוספים
- ו. שיח סביב חפץ אהוב
- ז. קריאת סיפור אהוב
- ח. פעילות יחידנית מותאמת לשם מתן מענים ייחודיים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

2. מפגשי צוות

בגן הילדים עבודת צוות איכותית מהווה תשתית חשובה לקידום אקלים חינוכי מיטבי, ליישום יעדים ולעבודה תקינה.

- הגנת תקיים מפגש צוות שבועי

• תכנים למפגש הצוות:

- א. עדכון שוטף
- ב. תכנון העבודה השבועית
- ג. חלוקת המשימות בין חברות הצוות
- ד. תמיכה רגשית חברתית
- ה. שיתוף באתגרים והצלחות
- ו. כתיבת הודעות ומסרים להורי הגן, הפצת תכנון העבודה השבועי.
- ז. תכנון מפגש הורים עם ילדים – קבלת שבת משותפת, חג, פתיחת ספרייה וכדומה.
- ח. מפגשים עם גורם מקצועי להדרכה ותמיכה בצוות
- ט. במידת הצורך הגנת תנחה את הסייעת המשלבת של הילד (במידה ויש).

3. קשר עם הורים

קשר מיטבי בין הורים לבין הצוות החינוכי, הוא אבן יסוד בהתפתחות הילדים, בתפקודם, בהישגיהם ובבריאותם הנפשית. הגנת תקיים מפגש הורים כללי אחת לשבוע, וכחצי שעה ביום למפגשים פרטניים. הגנת תקיים קשר סדיר הורים:

א. **אסיפת הורים כללית** – מפגשים מקוונים עם הורים לצורך עדכון, שיתוף בתכנים, אחת לשבוע.

[\(קישור לעלון "אסיפת הורים בגן"\)](#)

ב. **דיווחים שוטפים** - ההורים יקבלו עדכונים בדרכים שונות על תכנית העבודה של הגן ועל התרחשויות משמעותיות באמצעים שונים: דפי מידע, דואר אלקטרוני, אתר אינטרנט וכד.

מדינת ישראל

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף א' לחינוך קדם יסודי

- ג. שיחות אישיות עם הורים להתעניינות במצבו של הילד או להפנייה לגורמי טיפול/ייעוץ מקצועי, שיחות אישיות עם הורי הילדים המועמדים לוועדות זכאות ואיפיון/רב מקצועית ועם הורי הילדים המועמדים להישארות שנה נוספת בגן על פי הנהלים המוגדרים בחוזרי מנכ"ל.
- ד. מידעון - הפצת תכנית שבועית
- ה. טקסים - התכנסות משותפת לציון מועדים וימים מיוחדים
- ו. הדרכה והרצאות להורים בסוגיות המעסיקות הורים לילדים בגיל הרך: מפגש עם פסיכולוג/ הרצאת טד מעניינת / גורמי טיפול וכד'ו)
- ז. המלצות לפעילויות ילדים הורים
- ח. הורה מעשיר - התורם מתחום התמחותו/עניין לילדי הגן או להורים.
- ט. הפניית ההורים לחומרי העשרה והדרכה בפורטל הורים: מידעון "חוסן להורים" – מגוון המלצות וקישורים. [\(קישור לפורטל הורים\)](#)
- י. מפגשים/הרצאות להורים באמצעות מערכת השידורים הלאומית.

4. מענים ייחודיים לכיתה הטרורגנית

- לילדים כיתת גן הטרורגנית כוללת: עולים, יוצאי אתיופיה, ילדים עם פערים לימודיים, חברתיים, רגשיים. ילדים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים. על מנת לתת מענה הולם לכל ילד על הגנת:
- להמשיך ולהפעיל תכניות התערבות אישיות, המשך קיום סדירויות עם גורמי טיפול וסיוע (מת"א, יוצעת, שפ"ח).
- ילדים עולים- יש לתת את הדעת באופן מיוחד לאוכלוסיית העולים והוריהם. להקפיד על שמירת קשר רציף וחברתי עם ילדי הגן. להנגיש את הפעילויות בהתאם לאמצעי הקצה והשפה שלהם. כמוכן, יש להתייחס למענים הרגשיים ולימודיים הנדרשים.

הצעות לשאלות שעל הגנת לשאל על מנת לבדוק מהי תמונת המצב בגן שלה כדי לתת מענים מתאימים:

- מהם גילאי הילדים בגן? מה הרכב הקבוצה?
- האם ישנם ילדים הזקוקים למענה מותאם? כיצד אוכל ליישם את המענה ומי מצוות הגן או הצוות המלווה עומד לרשותי לצורך כך?
- מתוך הכרות מעמיקה עם הילדים, עם מי מהילדים רצוי לעבוד באופן קבוצתי/פרטני?

מדינת ישראל

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף א' לחינוך קדם יסודי

- מהם הצרכים הייחודיים של הקבוצה מבחינת אזור מגורים, הרכב חברתי, סוציו-אקונומי וכו' וכיצד עלי להנגיש עבורם את הפעילות (שפה אמצעי קצה וכו').

5. מענים לילדים ללא אמצעי קצה:

- א. הכנת ערכות פעילות לילדים: מארז יצירה, פעילות בעקבות ספרים, יצירת משחקים, "תיק חוקר", משימות וכדומה.
- ב. ההורים יוכלו לאסוף את ההפעלה מפתח הגן.
- ג. שימוש ב"מרחב קולי" לגני הילדים בחברה החרדית
- ד. הכנת הַחֶסֶן נִיָד (דיסק און קי) – ובו מגוון חומרים שיחולקו לילדים (מיועד לילדים שיש להם מחשב אך אין אינטרנט)
- ה. שליחת סרטון שהגננת הכינה
- ו. השאלת ספרים/משחקים/צעצועים
- ז. שליחת סיפור מוקלט בטלפון

נוהל חזרה מסגר:

בעת סגר הילדים שוהים בביתם הם מנותקים מסביבת הגן, מהחברים ומהצוות החינוכי. סדר היום שלהם משתנה, הכללים, ההרגלים ועוד. חזרה לגן כרוכה בתהליך הסתגלות למרחב, לכללים, לצוות ולסדר היום.

חזרה לשגרת הגן:

1. מפגש צוות לתכנון החזרה לגן
2. מפגש הורים לשם התעדכנות והעברת מסרים ומידע
3. תכנון סדר יום גמיש המאפשר מענה לילדים עם קשיי הסתגלות
4. תכנון פעילויות רגשיות המאפשרות לילדים להביע בחופשיות רגשות מחויות הסגר, להביע קשיים וכו'.
5. שיתוף אנשי מקצוע בקשיים של ילדים: יועצת, פסיכולוג, מפקחת, מדריכה וכו'.